

DECIZIE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Serghei Rocoșan,
în cauza de insolabilitate intentată la cererea lichidatorului Societății Comerciale „Alsivara&Co” Societate cu Răspundere Limitată – Cristina Burzacovschi împotriva lui Serghei Rocoșan, Alionei Vîrlan, Nataliei Savastin (Ianacov) și Liudmillei Negru cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale Societății Comerciale „Alsivara&Co” Societate cu Răspundere Limitată și încasarea creanțelor,
împotriva hotărârii din 18 martie 2016 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a admis parțial cererea lichidatorului Cristina Burzacovschi,

c o n s t a ț ă :

La 28 iulie 2015, lichidatorului SC „Alsivara&Co” SRL – Cristina Burzacovschi a depus cerere împotriva lui Serghei Rocoșan, Alionei Vîrlan, Nataliei Savastin (Ianacov) și Liudmillei Negru cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale SC „Alsivara&Co” SRL și încasarea creanțelor.

În motivarea cererii a indicat că prin hotărârea din 10 iunie 2015 s-a constatat insolabilitatea față de SC „Alsivara&Co” SRL și s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului cu dizolvarea debitorului SC „Alsivara&Co” SRL, fiind numit în calitate de administrator Cristina Burzacovschi, iar dreptul Alionei Vîrlan de administrare a debitorului a fost ridicat.

Lichidatorul Cristina Burzacovschi a relatat că, la 19 iunie 2015, în adresa respondenților au fost remise notificări, conform listei F-103 cu privire la intentarea falimentului simplificat al debitorului, activitatea lichidatorului fiind bazată pe informația obținută cu ajutorul registrelor publice.

Mai mult, lichidatorul a menționat că în acțiunile membrilor organelor de conducere ale întreprinderii temeiurile de aplicare a prevederilor art. 248 alin. (1) și (4) al Legii insolabilității, ținerea unei evidențe contabile contrar prevederilor legii,

dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvență conform art. 14.

Lichidatorul Cristina Burzacovschi a mai specificat că în temeiul informației prezentate de IFS Cahul se constată că, la 21 ianuarie 2015 a fost prezentată declarația privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii pentru T/4/2014, semnată și ștampilată de către administratorul Aliona Vîrlan și contabilul șef Liudmila Negru; la 23 ianuarie 2015 a fost prezentată darea de seamă pe taxele locale, semnată și ștampilată de către administratorul Aliona Vîrlan și contabilul șef Liudmila Negru; la aceeași dată a fost prezentată și darea de seamă privind impozitul pe venit din activitatea operațională a întreprinderii, semnată și ștampilată de către administratorul Aliona Vîrlan, iar la 24 ianuarie 2015 a fost prezentată darea de seamă pe taxele locale, semnată și ștampilată de către administratorul Aliona Vîrlan și contabilul șef Liudmila Negru. Astfel, administratorul Aliona Vîrlan, cât și contabilul șef Liudmila Negru au conștientizat obligațiile impuse de legislația fiscală și au prezentat informația doar Inspectoratului Fiscal de Stat Cahul.

Totodată, lichidatorul Cristina Burzacovschi a notat că, la 07 aprilie 2015 a primit scrisoarea nr. 86 din partea Direcției pentru statistică Cahul, prin care i s-a comunicat că agentul economic SC „Alsivara&Co” SRL a prezentat ultimele rapoarte financiare pentru anii 2005-2007, însă pentru perioada 2008-2015, rapoartele financiare nu au fost prezentate.

Lichidatorul Cristina Burzacovschi a relatat că potrivit dosarului ridicat de la executorul judecătoresc, la 10 mai 2011, SC „Alsivara&Co” SRL i-a fost eliberată autorizația sanitară de funcționare nr. 326, iar la 11 mai 2011 i-a fost eliberată autorizația pentru funcționarea unității comerciale/prestări servicii, de unde rezultă că pentru anul 2011 a avut intenția de a activa și posibil a activat.

Astfel, conform raportului financiar pentru anul 2007, întreprinderea înregistra active pe termen lung – materiale în curs de execuție – 341900 lei, mijloace fixe – 336309 lei, materiale – 9126 lei, obiecte de mică valoare și scurtă durată – 108208 lei, mărfuri 72572 lei, active curente – 112866 lei, capital statutar – 302355 lei, iar situația de fapt a activelor începând cu anul 2008, nu este cunoscută.

Lichidatorul Cristina Burzacovschi a mai relatat că din acțiunile administratorului Aliona Vîrlan, cât și fondatorilor Serghei Rocoșan, Natalia Savastin (Ianacov) și contabilului șef Liudmila Negru, rezultă temeiurile de răspundere subsidiară reglementate de prevederile art. 247, 248, iar din conținutul actelor prezentate de administratorul Aliona Vîrlan și contabilul șef Liudmila Negru se deduce că SC „Alsivara&Co” SRL își continuă activitatea pe adresa or. Cahul, str. A. Mateevici 36, însă corespondența nu o ridică.

Prin urmare, lichidatorul a solicitat atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale SC „Alsivara&Co” SRL, Serghei Rocoșan, Aliona Vîrlan, Natalia Savastin (Ianacov) și Liudmila Negru, în limita valorii creanțelor validate în sumă de 175859 lei.

Prin hotărârea din 18 martie 2016 a Curții de Apel Cahul s-a admis parțial cererea Lichidatorului Cristina Burzacovschi.

S-a dispus încasarea în mod solidar din contul lui Serghei Rocoșan, Alionei Vîrlan și Nataliei Savastin (Ianacov) în masa debitoare a SC „Alsivara&Co” SRL a sumei de 175859 lei.

S-a dispus încasarea în mod solidar din contul lui Serghei Rocoșan, Alionei Vîrlan și Nataliei Savastin (Ianacov) a taxei de stat în sumă de 5275 lei.

S-a respins cerința cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a contabilului șef Liudmila Negru.

La 28 mai 2020, Serghei Rocoșan a declarat recurs împotriva hotărârii din 18 martie 2016 a Curții de Apel Cahul, solicitând repunerea în termen a cererii de recurs admiterea recursului, casarea hotărârii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvență.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că hotărârea este neîntemeiată și nefondată, fiind încălcate normele de drept procedural, deoarece nu a fost înștiințat despre existența litigiului dat. Astfel, a menționat că până în luna ianuarie a anului 2005 a deținut viza de reședință pe adresa or. Vulcănești, str. Ostrovschi 21, fapt indicat și în buletinul de identitate, ulterior, împreună cu familia a trecut să domicilieze în or. Cahul, str. C. Negruzzi 115/55, unde domiciliază până în prezent, însă viza de reședință a rămas în or. Vulcănești.

Mai mult, Serghei Rocoșan a indicat că din luna ianuarie 2005 a fost angajat oficial la mai multe întreprinderi, unde indica adresa de domiciliu or. Cahul, str. C. Negruzzi 115/55, fapt care este înregistrat la Inspectoratul Fiscal de Stat, CPAM, CNAM și putea fi ușor de verificat de către lichidatorul Cristina Burzacovschi.

Recurentul a specificat că în perioada anilor 2006-2016 s-a aflat peste hotarele Republicii Moldova, însă membrii familiei sale nu au primit nicio citație sau înștiințare de la instanța de judecată și nu a recepționat niciun act de la lichidatorul Cristina Burzacovschi. Ulterior, la 02 aprilie 2020, pe adresa mun. Cahul, str. C. Negruzzi 115/55, de către soția sa, a fost recepționată încheierea nr. 103-647/16 din 25 februarie 2020 și înștiințarea din 23 martie 2020, expediate de către executorul judecătoresc Nicolae Zmeu și atunci a aflat despre intentarea procesului de executarea a hotărârii de care el nu a cunoscut.

Serghei Rocoșan a mai relatat că, la 13 aprilie 2020, a înaintat președintelui Curții de Apel Cahul o cerere, prin care a solicitat expedierea oficială a hotărârii din 18 martie 2016, iar la 12 mai 2020, a primit răspuns, prin care i s-a comunicat că hotărârea a fost expediată conform cererii, dar se confirmă și faptul că la 07 aprilie 2016 a fost expediată pe adresa or. Vulcănești, str. Ostrovschi 21, însă plicul a fost returnat cu mențiunea „necunoscut”. Astfel, hotărârea din 18 martie 2016 a Curții de Apel Cahul a fost recepționată oficial la 22 mai 2020 și consideră că este în drept să depună prezenta cerere de recurs, cu solicitarea repunere în termen a acesteia.

Suplimentar, recurentul a notat că i-au fost încălcate drepturile procesuale, dreptul la un proces echitabil, garantate de Constituția Republicii Moldova și Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale. Astfel fiind lezată și în dreptul de a prezenta explicații, probe în scopul apărării drepturilor sale.

La 24 iulie 2020, lichidatorul SC „Alsivara&Co” SRL – Cristina Burzacovschi a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea recursului.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinând recursul declarat de către Serghei Rocoșan, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea de repunere în termen a recursului și respinge recursul ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție, din următoarele considerente.

Potrivit art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În corespundere cu art. 445 alin. (1), lit. a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Din materialele cauzei rezultă că, la 28 iulie 2015, lichidatorului SC „Alsivara&Co” SRL – Cristina Burzacovschi a depus cerere împotriva lui Serghei Rocoșan, Alionei Vîrlan, Nataliei Savastin (Ianacov) și Liudmilei Negru cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale SC „Alsivara&Co” SRL și încasarea creanțelor.

Astfel, se atestă că, prin încheierea din 31 iulie 2015 a Curții de Apel Cahul s-a dispus stabilirea ședinței de judecată pentru 18 septembrie 2015, ora 10:30, cu citarea participanților la proces (f.d. 19), însă citația expediată la adresa recurentului or. Vulcănești, str. Ostrovschi 21, nu s-a întors în adresa instanței de judecată și ședința de judecată a fost amânată pentru 16 octombrie 2015, ora 11:00 (f.d. 25). Ulterior, pentru ședința de judecată din 16 octombrie 2015, plicul expediat s-a întors cu mențiunea „necunoscut” (f.d. 29).

Totodată, instanța de recurs menționează că ședința de judecată din 16 octombrie 2015, a fost amânată pentru 06 noiembrie 2015, însă citația expediată recurentului din nou s-a întors cu mențiunea „necunoscut” (f.d. 38).

Suplimentar, se atestă că, la 04 decembrie 2015, Curtea de Apel Cahul a solicitat ÎS „Centru Resurselor Informaționale de Stat Registru” informații cu privire la domiciliul recurentului Serghei Rocoșan (f.d. 46). Prin răspunsul nr. 35322 din 18 decembrie 2015, ÎS ”CRIS Registru” a informat instanța de insolvență că domiciliul recurentului Serghei Rocoșan este în UTA Găgăuzia, or. Vulcănești, str. Ostrovski 21 (f.d. 48). Fiind citat repetat pe aceeași adresă, plicul s-a întors cu mențiunea „necunoscut” (f.d. 53). Ulterior, la 18 martie 2016, Curtea de Apel Cahul a dispus continuarea examinării cauzei în lipsa pârâților Aliona Vîrlan, Serghei Rocoșan și Natalia Savastin. (f.d. 82-84).

Ulterior, prin hotărârea din 18 martie 2016 a Curții de Apel Cahul s-a admis parțial cererea Lichidatorului Cristina Burzacovschi. S-a încasat în mod solidar din contul lui Serghei Rocoșan, Alionei Vîrlan și Nataliei Savastin (Ianacov) în masa debitoare a SC „Alsivara&Co” SRL a sumei de 175859 lei. S-a încasat în mod solidar din contul lui Serghei Rocoșan, Alionei Vîrlan și Nataliei Savastin (Ianacov) a taxei de stat în sumă

de 5275 lei. S-a respins cerința cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a contabilului șef Liudmila Negru (f.d. 85-93).

Totodată, instanța de recurs atestă că, la 06 aprilie 2016, Curtea de Apel Cahul a expediat participanților la proces, copia hotărârii din 18 martie 2016 (f.d. 95), însă plicul expediat în adresa recurentului s-a întors cu mențiunea „necunoscut” (f.d. 99-100). Totodată, instanța de recurs menționează că, la 12 mai 2020, la cererea recurentului, Curtea de Apel Cahul a expediat repetat copia hotărârii (f.d. 106), fiind recepționată la 22 mai 2020 (f.d. 109).

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În sensul prevederilor legale citate, este de principiu ca, declarând recurs în afara termenului legal și solicitând repunerea în termen, să fie invocate astfel de motive, care să justifice încălcarea acestui termen. Pe când, la caz, recurentul nu a prezentat nicio dovadă plauzibilă care să confirme că, termenul de depunere a recursului a fost omis din motive întemeiate. Or, copia pașaportului și ștampilele aplicate, nu dovedesc că în perioada examinării cauzei recurentul s-a aflat permanent peste hotarele Republicii Moldova.

Cu referire la argumentul recurentului despre faptul că din anul 2005 nu mai locuiește în or. Vulcănești, str. Ostrovski 21, instanța de recurs menționează că potrivit buletinului de identitate domiciliul acestuia este anume pe această adresă și faptul că nu a recepționat corespondența expediată, nu poate fi imputată instanței de insolvabilitate, or, instanța a întreprins suficiente măsuri întru verificarea domiciliului recurentului, care potrivit datelor oficiale este în UTA Găgăuzia, or. Vulcănești, str. Ostrovski 21.

Mai mult, din materialele cauzei se deduce că pe adresa UTA Găgăuzia, or. Vulcănești, str. Ostrovski 21, Serghei Rocoșan a recepționat notificări după anul 2005, și anume la 10 aprilie 2015 a recepționat notificarea expediată de administratorul provizoriu al SC „Alsivara&Co” SRL – Cristina Burzacovschi (f.d. 69-70, 72). Ulterior, la 23 iunie 2015 a recepționat altă notificare expediată de lichidatorul SC „Alsivara&Co” SRL – Cristina Burzacovschi (f.d. 75-76).

În această ordine de idei, Colegiul constată cu certitudine că, instanța de insolvabilitate și-a îndeplinit obligația pozitivă de citare și a întreprins toate măsurile prevăzute de lege în vederea citării recurentului. Or, Serghei Rocoșan a fost citat la adresa ultimului domiciliu cunoscut.

Așadar, prevederile art. 8 alin. (1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 expres indică că, hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării, iar alte temeuri justificative ce ar indica repunerea recursului în termen, în sensul art. 116 Cod de procedură civilă, instanței de recurs nu au fost prezentate, deoarece este obligația recurentului de a-și înregistra viza de domiciliu pe adresa unde locuiește, fapt ce nu i

se poate imputa instanței de judecată în vederea nerespectării obligațiilor de citare corespunzătoare.

Distinct de cele relatate, Colegiul consideră necesar de a reitera prevederile art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, potrivit căruia, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Instanța de recurs remarcă faptul că folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În situația de fapt, contrară cadrului legal relatat, în corespundere cu prevederile art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, recurentul, va suporta consecințele nefavorabile, adică, sancțiunile procedurale stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural, în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Jurisprudența CEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

În concluzie, instanța de recurs menționează că recurentul a omis termenul de atac a hotărârii judecătorești, iar examinarea unui astfel de recurs ar presupune verificarea unei hotărâri judecătorești rămasă irevocabilă, astfel, încălcându-se principiul securității raporturilor juridice, precum și, ar încălca drepturile celorlalte părți la un proces echitabil.

Colegiul accentuează că, o asemenea soluție este compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Totodată, CEDO în practica sa constantă a mai remarcat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac (cauza Melnic vs. Moldova, hotărâre din 14 noiembrie 2006, cauza Ponomaryov vs Ucraina, hotărârea din 03 aprilie 2008).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut de art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, iar cererea de repunere în termen este neîntemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea cu privire la repunerea recursului în termen și de a respinge recursul declarat de către Serghei Rocoșan, ca fiind depus tardiv.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge cererea depusă de către Serghei Rocoșan cu privire la repunerea recursului în termen.

Se respinge recursul declarat de către Serghei Rocoșan.

Se menține hotărârea din 18 martie 2016 a Curții de Apel Cahul, în cauza de insolvabilitate intentată la cererea lichidatorului Societății Comerciale „Alsivara&Co” Societate cu Răspundere Limitată – Cristina Burzacovschi împotriva lui Serghei Rocoșan, Alionei Vîrlan, Nataliei Savastin (Ianacov) și Liudmilei Negru cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale Societății Comerciale „Alsivara&Co” Societate cu Răspundere Limitată și încasarea creanțelor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

Nicolae Craiu